

nōnd q̄m̄ḡtudo aliq̄n est peccatū mōrle. vñ. ij. t. hi. iij. pnti b? nō obediētes inḡtū scēlesti. Est etiā aliq̄n vialē. Sicut thō. vbi sup̄ di. q. cvij. Ingratus dē aliq̄s dupliciē vno mō p solas obmissiōes. puta q̄ nō r̄cogno scit vel nō laudat vel nō r̄t̄bu it vices p bñficio accepto. Et hoc nō ē sp̄ mōrle. q̄ debitū gr̄titudis est ut sup̄ dictū ē ut hō etiā liberalit̄ t̄buat ad qd̄ nō tenetur. Et ideo si illis p̄t̄mittit non peccat mōrle. est tñ p̄t̄m vialē q̄ hoc puenit ex negli gēcia q̄da; Aut ex aliq̄ m̄dispo siciōe hōis ad virtutes pōt tam otingere q̄ etiā talis ingratitudo sit p̄t̄m mōrle. vñ p̄t̄er m̄teriorē cōtemptum vel etiā p̄t̄ cōdicōem eius qd̄ subtrahitur beneficio quod ex necessitate ei debetur siue simplicit̄. siue i ali quo necessitatis casu. Alio mō dē aliquis ingratius q̄ non solū p̄t̄mittit implere gratitudis debitum. s; etiā contrariū eius agit. Et hoc etiā s̄m condicōes eius qd̄ agitur. quandoq; est peccatum mōrle q̄nq; vialē. Sciēdū tñ q̄ inḡtudo q̄ puenit ex p̄cō mōrli hab; p̄fectā i gr̄titudis rōe; Illa v̄ro q̄ puenit ex p̄cō viali ip̄fectā. Nec oia ab im̄cō illi? materie de gr̄titudi me sunt de mēte thō. vbi p̄us

Capitulum Secūdu

Sapientia dicitur quilibet scire alia a quibus suis infirmitates et miseria. qualias superbia; vñ bern. s̄mone. xxxvij. super Can. Neō absq; sui cognitiōne saluari pōt de qua nimis m̄ salutis hūilitas oritur et timor dñi q̄ ip̄e sic incū ē sapientia et salutis neō dico absq; illa cognitiōe saluatur. q̄ tñ etatē habet et facultate; cognoscendi qd̄ p̄t̄ puulos loquor. et p̄t̄er fatuos quoz alia ē r̄cō. Ruid si ignoras deū poterit ne spes esse salutis. nec hoc qd̄ nec eū potes amare quē nescias aut habere quē non amareis. Noueris p̄de te ut deū timeas noueris ip̄sum ut eque ip̄sum diligas. In altero incipias ad sapia; In altero et osūmaris. q̄ incipium sapie timor dñi et plenitudo legis est caritas. Tā ergo vtraq; ignorātia cauēda ē tibi quomā sine timore et amore dei saluus eē non potes. Et quēadmodū ex noticia tui veniet in te timor dei. At; ex dei noticia. dei it̄i dem amor. Sic eōn̄zio de ignorātia tui sup̄bia. et de dei ignorācia de speracō. Qui ergo ignorācia et si maxime fugiēda est. Nec de bernhardo. Ad cognoscēdū b̄ autē se nōnda sunt tria principalia. Primo quāti sint defectus nri. Secundo cur tā difficile sit hūiliae se. Tercō quō sub oib;?

nos debem⁹ hūiliare. Rūtiū
ad primū nōnda sūt tria. Pri
mo de añcedētibz pccā actua
lis malitiā. Secūdo de ipō pec
cato. Tercō de cōsequētibz mal
De prio adūte qz primū nrm
fidamētum ē mihilitas ⁊ va
ritas ex pte nra. Quia sic cor
p⁹ nostr⁹ habz p̄m a m̄rez.
Sic a aīa similit̄ patrē ⁊ ma
trē quodāmodo habz. In ani
ma enī duo sūt vic⁹ ea q̄ sūt
bona ⁊ p̄fectionis a illa a solo
deo patre emanauerūt. Et ea q̄
sūt imp̄fectiōis a illa a m̄re
nra que ē mihilitas pueniunt
de vtroqz d̄z Joh. i. Oia p ip
sū facta sūt. a sine ipso factū
ē n̄l. Primū ē d̄i. non nostri n̄
m̄q̄tum de⁹ dedit. s̄m illud Ja
cobi. i. Omne datū optimū a
oē donū p̄fectū de sursum ē de
scēdens a patre luminū. volū
tarie enī genuit nos v̄z v̄e
ritatis ut sim⁹ imitū aliq̄d cre
ature eius. v̄n wilh. p̄ficē. li.
suo de aīa Et Mag. li. de caus
Et alb. sup eodē pbant p̄mo
demonstrāt qz cū de⁹ sit solus
v̄n⁹ ⁊ v̄nicus fons eēndi boni
tatis sc̄ie potentie ⁊ similiū p̄
fectionū. Idcirco nullibi alias
inuenitur m̄ q̄cūqz creatura eē.
bonū. virt⁹. sc̄ia. ⁊ talia hmōi
nisi a prio fonte habz. v̄n di
cit saluator. nemo bonus nisi
sol⁹ de⁹. v̄n creature oēs sūt

solū cannalia q̄dā p̄ q̄ ad nos
fluūt d̄ma dona. Exēplū de v̄ni
co fonte mūdi ex̄nte. null⁹ tūc
aquā h̄z; nisi de isto fonte. ali
ud exēplū ē de sole qui ē fons
lumis. Aer igitur non illumi
nat s̄ lumē defert. Aliud exē
plū de v̄nico diuīte. oibz existē
tibz miseris ptunc null⁹ diuī
tas h̄ret. nisi ab eo q̄ p̄ nūtiō
dona dirigerz. v̄n Ap̄ls. i. thi.
.i. regi seculoz immōrti inuisi
bilī soli deo honoz ⁊ gloia. Ex
emplū similit̄ de v̄nico sapiē
te potes applicare. secūdū vic⁹
nihil ē p̄cise nrm cū oibz ip
fectionibz nihilū sequētibz.
Et ē s̄m th̄. p̄mū fundamentū
oim nostraz op̄acōnū m̄q̄tū
sūt ip̄fecte a dehiētēs a mon
struose ut pbat d̄ns Alb. i. li.
suo de caus. hoc ps. vidit cum
ait. Ego aut̄ tāq̄ nihilū añ te
vrūptamē v̄mūsa v̄aitas oī
hō v̄uēs. hoc exptus ē sapien
tissim⁹ salomō. cui⁹ primū v̄z
bū. li. eccl̄as. ē illd. V̄aitas v̄a
mitatū ⁊ oia v̄aitas sp̄. sūt. ec
ce m̄r. S; q̄d de h̄is a d̄o sēse
rit; ocludit i vltio v̄rbo eiusd̄
libri finē loquendi oēs parit̄
audiam⁹. Deum time. ⁊ man
data eius ob̄ua: hoc ē oīs
hō. Cūcta que sūt. adducet
m̄ iudiciū p̄ oī errato siue bo
nū siue malū. **U**bi nōnd̄ ē
qz v̄bicūqz nos inspiciam⁹: tūc

Octauum**P**receptum

repim? nos nihil esse. In nobis enim quinque confidere possum? vic; fieri esse cogitare velle. et operari cum perficere. Quorum nullum est ex nobis in quantum aliquid bonum tibi est sed in quantum defectuosum tibi aliquid est. De fieri patet primo Rom. viij. vanitati creatura subiecta est. unde creare diffinitur per aliquid de nihilo facere. De secundo vic; esse. Gal. vi. Qui se existimat aliquid esse cum nihil sit ipse se seducit. Et secundum graecum. Omnis creatura in quolibet instanti in nihilum decidit nisi manu dei subsisteret. Psal. xl. omnes gentes quasi non sint sic sunt coram deo. et quia nihilum et inane reputate sunt ei. De tertio vic; cogitare. ij. Cor. iij. non sumus sufficientes cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis. De quarto et quinto scilicet velle et perficere. Phil. ij. Deus operatur in nobis velle et perficere. Psal. xxvi. omnia enim opera nostra operatus es domine. Et si velle habemus tamen. Rom. vii. dicitur velle adiacet in. perficere autem bonum non inuenio. De facere patet Joh. xv. Spine me nihil potestis facere. Ex quo patet. Primo quod pro nihilo nostri saluamur. psal. lv. pro nihilo saluos facies illos nec desperare debemus. Quia. ij. Cor. iij. fiducia; tale habemus pro christum ad deum non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis. sed sufficientia nostra

Capitulū**S**ecundū

ex deo est. Et plena est scriptura quod in deo speramus. unde Osee. xij. proditione tua israel ex te tamen modo in me auxilium tuum. Ad idem christus Joh. xv. Ego sum vitis vera. et pater meus agricola est. Et patet pauca. vobis palmites qui manent in me et ego in eo hic fert fructum multum. quia sine me nihil potestis facere. Si quis in me non manserit: mittetur foras sicut palmes et arefactus. Nec duo videlicet cognicio sui et dei sunt cause vere deuotionis secundum the. Terzium vere humilitatis. hec quoque cumque frequenter cogitaret. de nihilo nostri omnia vitia facilius vitaret. Quid enim superbiens qui nihil habet nisi nihil. Quid auare cuperet cuius omnia bona sunt dei. Quid voluptati operam daret. qui se per peccata in nihilum tendere crederet secundum augustinum. Quando irascitur. qui deum iuste permittere omnia credit. et se reum cognoscit. Quid denique torpescit qui se omnibus bonis priuatum credit. Sed non dum est valde quod modicum proficit talia solo intellectu cognoscere vic; imperfectiones et mala nostra nisi etiam voluntatem moueamus ad contemptum nostri. et ad deum per gratiam et adiutorio recurramus cum gemitu et ad humiliacionis signa et opera operari debemus. De secundo humiliari et scire debemus?

q̄ totalit̄ in peccō originali in
 vtero aīati fuim? a nati. **E**st
 aut̄ peccm originale carentia
 originalis iustitie cū debito ha
 bēdi eā xl e quales vic; grāz q̄
 peccō originali sic inficim. nā
 adam a eua in paradiso positi
 a deo receperūt donū originalis
 iustitie p se a suis posteis iure
 hereditario: sub tali pacto ut si
 obediētes dō essent in suis mā
 datis: etiā postei idē donū ha
 berēt. **S**i non: tunc ipi a herē
 des dono originalis iusticie pri
 uati eēt ppetuo. nisi dei filius
 recuperat. **S**ua iusticia origina
 li primipntes et nos fuissē?
 immunes a culpa. virtutibus
 deo aī. dō lete huiētes. sine fa
 me et siti. a bruta nob̄ obedil
 sent. n̄ nob̄ nocuissent. a tan
 dē sine mortis pena i celū trās
 lati fuissē? **S**i; hui hoc donū
 ipi p̄didērūt p̄thoplasti. a nos
 eoz filij nati eodē dono care
 m9. **E**t idē deo scōz aplm. **O**ēs
 nascimur filij ire a misēie. **T**he
 aiāmur nō dū nati. **T**ercō hu
 miliari debem9 p̄pter fomitem
 o tractū p originale peccm. q̄ fo
 mes est quedā ad huc relicta i
 fectio oīa mēbra corpis et aie
 inclinās ad vicia et a virtutib;
 retrahēs non tñ est fomes iste
 peccm. q̄ originale peccm per
 baptismi sacmētū xp̄i passiōe
 coopante deletū est. **S**ed est

quedā debilitas relicta i hoīe.
 hoīe etiā iā sanato. **S**ic reliq̄e
 febris febre cessante manent i
 artub9. ab expedito motu re
 trahentes. et i mercā quādā in
 climātes corpus sanatum hoc
 xp̄s in p̄bula tāgit luc. x. vbi
 dicitur. **H**omo quidā descēde
 bat ab iherusalē i ihericho id ē
 de paradiso in terrā iumētōz. q̄
 incidit in latrōes id ē suafū de
 monū qui spoliauerūt eū sp̄
 gratuitis. vic; iustitia origina
 li q̄ quatuor aie potēcias p̄fecit.
 volūtatem iustitia. **I**ntellectū
 prudētia. irascibile fortitudie.
 et concupiscibile tēpātia. et pla
 gis i positis sp̄. naturalib9 dōis
 vulneratis abiērt semiuuo re
 licto. vbi fm bēdā a tho. i. 2. q.
 .lxxxv. quatuor p̄cipalia volne
 ra quelib; aīa in originali pec
 cato modo cōtrahit. scz malici
 am i volūtate. **I**gnoratiā i intel
 lectū. **I**nfirmatē i irascibili. et i
 tēpāciā i concupiscibili. **P**er
 iustitiā enī originale p̄fecte ra
 cō inferiores aie vires otnebat
 et ip̄a racō a deo perficiebatur
 ei subiecta hęc aut̄ originalis
 iusticia s̄btracta est p̄ peccatū
 p̄mi hoīs. **P**rimo sibi. deinde
 oib9 adē filijs. **E**t idē oēs vi
 res aie manēt quodāmō pro
 p̄rio ordine destitute. quo or
 dinatur naturalit̄ ad virtutes
 p̄fatas et ad alias. **I**psa autē

destitucō naturē vulneracō dē.
e **D**e secūdo vic; de ipō pccō in
 sea i. p. in q̄s effāb; sciend; p̄rio
 q̄ pccāē vel pccm habē ē de se
 malū 7 turpe 7 idō a rōe rcā n̄
 lo mō eligibile velle ei peccare
 fm ansel. **C**ur de hō ē ifimite fu
 gibile cuilibet creatuē rōli. sed
 ad hūc sensū q̄ ifimītū malū p
 q̄tiscūq; tōis cōdis vel malis
 effugiēdis nūq̄ d; eligi vel ac
 ceptai nec rōbilitē pōt fieri vel cō
 mitti. **T**ā imēsa aut fugibilitas
 pccī surgit ex eo. tū q̄ malū de
 se tū ex imēsa inhōrabilitate dei i
 7 p̄ oib; reb; hōrādī. tū ec̄ex in
 dispētabili debito n̄ro 7 obliga
 cōe ad ei hōrez. pcc; siq̄dē ē det
 inhōrācō. **E**t r̄spcū talis ifimite fu
 gibilitatis oīa pccā sūt eq̄ fugi
 bilia. nō tū oīa pccā sūt eq̄ ma
 la seu gūia. q̄ mōrle ē gr̄u? wi
 ali. **M**alicia ei pccā attēditur pe
 nes hitū intēfioez; wlūtatis 7
 ōtēpt;. **d**elcācōez; q; vel difficul
 tate; 7 labozē quē h̄m? in opi
 b; q̄b; de; inhōratuz. **Q**uia fm
 h̄c spoliān̄ dōnis. affligim̄ p̄is
 7 in natuālib; vulneram̄ 7 ledi
 mur. **S**ecūdo malicia pccī pat; ex
 eo q̄ illō de; sapientissimus
 maxie odit. ymo nec dyabolū
 nec pccōrē odit n̄ p̄t pcc; vñ
Sapi. ij. n̄l odisti eoz; q̄ fecisti
Et q̄d amplig est deus nullū tā
 bonū hab; amicu. q̄n si peccet:
 efficitur sibi ad mortē; inimic;

ut pt; de angelis pccātib; q̄ in
 naturalib; erat pulchrīma ps
 mūdi. **E**t in petro eū negāte. **E**t
 q̄d maximū vid; ut pccm occi
 deretur deus filiū suū voluit oc
 cidi p̄sa. liij. p̄t scelus populi
 mei ego percussī eū. **D**eū i g; pcc;
 q̄si ratū ostituit 7 fuitūdū fm
 illō ps. **D**ne ne infuroē tuo ar
 guas me. **T**ercō pat; pccā mali
 tia in eo q̄m̄hit pōt nocere hōi
 nisi pccm fm illud q̄d canit ec
 clesia. nulla nocebit adūstas
 si nulla d̄netur im̄qtas. **R**o. vi
 ij. **S**cimus q̄m̄ diligētibus deū
 oīa coopantur in bonū. **D**yabo
 l; ei si nō peccam; tēptādo nob
 fm ber n̄. **C**oronas eternas fa
 bricat hō inimicus psequēdo
 nos purgat. 7 adūsa cūcta viz
 tūbus roborat. **D**e tercio **f**
 vic; de nocūmentis 7 effectib;
 pccā nōndū q̄. xij. mala infere.
 q̄ mala de; ex magna bonitate
 7 caritate erga nos ordinauit
 ut visis tot malis ad eū redea
 m; **E**xēpli gr̄a. **I**ste pat; maxie
 ouīceretur filiū diligere. q̄ p̄cu
 rar; ut ab eo fugiētē filiū null; b̄n
 s; q̄lib; male tractaret ad fi
 nē illū ut ad patrē redir; p̄mū
 malū est q̄ anima p̄us pulchr
 rīma oñū creaturaz infra āge
 lū maculas tot p̄ pccm cōn̄bit
 quot pccā omitterit ut declaratuz
 fm thō. i. ij. q. lxxvi. **S**ic enim
 in corpālib; macula dicitur q̄n

Octauum Preceptum

aliquod corp⁹ nitidū vel pul
chrū p dicit nitore ex tactu al
teri⁹ corpis. sic vltis. auz. az
gētū 7 familia. Sic in spūali
bus etiā fit macula Quia anima
duplicē nitore habet. vnū ex re
fulgentia lumis naturalis raci
oms p quā dirigit i suis acti
bz. Aliū ex rifulgentia dīni lumi
nis sc; sapiētie 7 gratie p quā
hō pfiat ad bñ a decēter agē
dū. Est aut quidā tact⁹ inbe
rere aliquib; reb; p amorem.
Cū igitur hō pccat inher; ali
quib; reb; cōi lumē racōis a
dīne legis. vñ ipm det mentū
nitore ex tali tactu puenōt
macula aie methaphoice dici
tur. vñ etiā de Salomone d; z
Dedisti maculā in gloriā tuā.
7 Eph. v. Viri diligit vxo es
vras sic xps dilexit ecclā; a se
metipfū trididit pro ea ut illā
sāficaret mūdans eā lauacro
aque i vrbō vite ut exhiberet
sibi gloriofā ecclā; nō habētē
maculā neq; rugā. Sūt autē
triplices macule pccā cōcomi
tātes Et q̄lib; istaz multiplex
Prima macula ē priuacō nitō
ris aie. Secūda dispois relicte
p pccā. Tertia vro ē suetudo
pccandi inducta. **S**ecun
dū malum pccā ē q̄ tollit vitā
anime. sc; deū 7 grām 7 denu
dat vltib; virtutū infusarū
sc; vii. dōnis spū sancti. trib;

Capitulum Secundū

virtutib; thxologicis. a infus
cardialib; a moralib; caracte
res aie vacuos facit. a virtutū
acq̄sitaz bitus palliat. vñ
Apoē. xvi. **V**tis q̄ custodit
vltimēta sua ne nud⁹ abulet
Math. xxij. de veste nuptiali
ibid. Tertū effcūs pccā est q̄
reatū q̄s incurrit id ē obliga
cōez ad penā. Vna ē cēntalit
pccatū sequēs vic; remotus
ofciēcie h̄ vel i morte 7 postea
de qua Aug⁹. i. cōfēb. **I**ussisti
dñe a ita factū ē ut pena fit si
bi ois amm⁹ mor dīnatus. Et
itez vte 7 reuerte omia in la
tus a in tergū a omia inq̄etu
do tu solus req̄es. **A**lia pena ē.
Aut eterna i inferno. Aut pur
gatorij pena acerbissā. Aut h̄
pētens vita p opa dura. Et sic
funt q̄druplices pene 7 carce
res in q̄b; pccm punitur vic;
ofciā. mūd⁹. infern⁹. 7 purga
torij. nā fm phm culpe reoz
dīnātur p penas. **O**rtus effe
ct⁹ ē q̄ pccā minuūt inclinatt
onem ad virtutes 7 pmpthi
cāt ad vitia filia a alia. Et q̄tu
or vulneā aie p oigiale pccm
otrēta āpliat. a dilatat actua
le pccm: mōp tū vic; rō p pcc;
elxtatur. p̄cipue in agēdis. 7
volūtas idurat ad bonū a dif
ficultas bñ agēdi accrescat q̄
ad irascibilē a occupiscētia ma
gis exardēscit in cōcupiscibili

Octauum **P**receptum

vñ fm gre. pctm qđ p pñiam non diluitur mox suo pōdē in aliud tñbit. Exēplū in dauid q̄ visu p̄mo peccauit. secūdo volū tate. t̄cio ope adulterū p̄etra uit. q̄rto hōici dñi omittendo a post illō diuisis modis. palliā do. ij. **Re. xi.** Similit̄ de fr̄ibus **Joseph. gene. xxxvij.** Sic enī auis alis aggrauatis p lapidez vel aliud otinue ad p̄ma descen dit a debilitatur. sic aia pccō grauata. **Quintus effectus pccā ē** q̄ alia dīmīssa redire facit tali ter q̄ p̄t̄ m̄ḡitudinē sp̄ sequē pccatū gr̄ius est ut p̄t̄ math. xvij. In suo cui debitū dīmīf sū reuocatum ē non intelligas q̄ eadē numero pccā redeāt s̄ sp̄ ut dictū est. **Sextus ef fectus ē** q̄ facit suū dyaboli cui ūis mācipium est qđlibz pctm vñ **Joh. viij.** omnis q̄ facit pec catū suū est pccā. Et sic tollit li bertatem q̄ filij dei sumus. fm il lud **Joh. i.** Dedit eis pt̄atem fili os dei fieri. **Alā scđm** verba cri sti **Joh. viij.** cū fili? nos lib̄aue rit. i. lib̄tauit v̄re liberi sumus q̄ fm aplm. **Empti sumus p̄cio magno.** Et. ij. p̄. ij. **A q̄ q̄s supe rat? ē** ei9 suus ē. **S; a dōne vi cimur p pctm ergo a c.** **Septi m9 effectus ē** q̄ pccm faciēti ma xima gaudia aufert a p̄mia. vi deliez celū a b̄titudinē. āgeloz a scōz societatem a similia. vñ

Capitulū **S**ecundū

Math. xxv. **Veite bñdicti pa tris mei possidete patum vobis regnū a ostitucōe mūdi** Et ecō ūso. discedite a me maledicti in ignē et nū q̄ pat9 ē dyabolo a āgelis ei9. **Quare q̄ dīmiserūt bona facere ut p̄t̄ ibidē.** **Quid ergo de maleficientibus erit.** **¶ Octauus effectus p pccm me ritū a augmētū futuroz bono rū minuitur.** q̄ in eo q̄ v̄mali ter vel mōrlit̄ pccam? n̄l mere mur. s̄ demerem̄ p̄as. **¶ Bonus effectus q̄ nocet corpi q̄ p̄pter pccā multi corpalit̄ infirmātur.** i. cor. xi. **¶ Deo int̄ vs multi infir mi a imbecilles a dōrmūt multi q̄ sc̄z irreuerent̄ cōmunicabāt** Et **Joh. v.** d̄z infirmo t̄gita octo ānos iacētī a cū pisciā; curato **Ecce san? scūs es iā noli pccāē ne aliqd̄ tibi d̄teri? cōtigat.** vi deliez i signū q̄ infirm? scūs fu it p̄t̄ pcc̄z. vñ ex de p̄i. a r̄m̄f s̄iōibz d̄z **Districtē p̄cipim? me dicis corpm.** ut cū eos ad infir mos v̄ōi otiget: ip̄s añ ōnia moueāt a inducāt ut medicos aduocēt aiaz ut post q̄ fueit in firmo de sp̄iali salute p̄uisū ad corpis medicie remediū salub us p̄cedat ut cā cessante cesset effectus vbi dicit glosa hostiē. **Ex quo dicit p̄cipim9: necessi tatem impoztat. a transgressoz peccat mortaliter.** **Decimus ē** q̄ ecclesiam suffragiis spoliāt

que facer; interm q̄ peccat ⁊
 aias filiter ⁊ peccatē puat bo
 no ope. oēs enī aīe h̄ a in pur
 gatio cū p̄s. orare debēt dicē
 te. p̄cipē me fac de⁹ oīm timē
 tū te ⁊ custodiētū mandata
 tua. **Vndecim⁹** peccm bestis as
 similat q̄ p̄s. h̄ cū in honore
 esset non intellexit opatus est
 iumentis insipientib⁹ ⁊ c. peccōz
 ei rōe non recte vtitur discre
 te bonū eligēdo. **Ad terrā** incli
 natur terrena amādo **Ad celū**
 nō erigitur dīma cōtemplādo
Impetu ire fertur ⁊ carnali cō
 cupiscētia. **Duo dēcim⁹** animaz
 quā de⁹ creauit ⁊ dotauit pul
 chrime ⁊ saīssimā; ficit atq; post
 angelū oīm creaturarū p̄fectis
 simā. peccm deturpat. ifirmat
 ⁊ i piculohissimo statu oīqua
 q̄ p̄it. vñ aīa peccatuz depin
 gi ⁊ ymagiāi p̄t̄ velut virgo
 vel scia q̄ est inflata per supbi
 am. vulnerata p̄ auaritiā. p̄d̄o
 pica per luxuriam. fēda. p̄ gu
 lā. febricitās p̄ irā. mtoxicata
 p̄ inuidiā. oib⁹; membris d̄fra
 ctap accidiaz. h̄c ceca est p̄z
 ignorātia; . furda p̄ m̄deu d̄cō
 nē. muta p̄ recte locu cōis carē
 tia; . nuda p̄ virtutū carētia;
 h̄c sed; sup vacuo ⁊ mhilo **In**
 cuius d̄zlo fert corpus q̄d̄ cor
 rūpitur ⁊ eā aggrauat. s̄b ei⁹
 pedib⁹; infern⁹; in quē p̄t̄ cade
 re quā circūdant hostes in nu

membriles **Int⁹** vitia ⁊ cōcupi
 scētie. ext̄r demoīa. ⁊ circūq̄q;
 mūd⁹. **Que** videt̄ apl̄s ad h̄o.
 .vij. exclamauit dic̄. **Infelix**
 ego h̄o q̄s me liberabit de corpe
 mortis hui⁹ grā dei p̄ ih̄m cri
 stū d̄n̄m n̄r̄m. **¶** **Quo** ad secū **k**
 dū cur tā difficile sit ad hūili
 tatē p̄eire cū t̄n̄ t̄ō n̄r̄a natuā
 ad illd̄ inclinare videtur de q̄
 v̄tur in⁹; t̄r̄ctatu de hūili tate
 tres causas affliḡt. **P̄rio** illud
 otigit ex pp̄ria arduitate **Quia**
 virt⁹ q̄t̄o ē magis ardua ⁊ p̄
 secta: t̄nto ceteris parib⁹; ē in
 accessibilior n̄ris virib⁹; ⁊ tan
 to opt⁹; cū maiōi conatu assuz
 gere: ad eā. **Secūdo** ex forti im
 pulsu ⁊ multa appetibilitate
 sui otrarij vlxmēter oradica
 tam natura rōnali q̄ nō ē ple
 na s̄; vacua d̄o ⁊ p̄cōsequēs ē
 inflata ⁊ plena v̄tōsa est iacō
 ne sui p̄p̄si⁹; **Altudo** ei p̄t̄atis ⁊
 p̄fidētie ⁊ singularis p̄cellētie
 ⁊ nulli s̄besse nulliusq; legib⁹;
 coartai. s̄; in oibus pp̄riā v̄lū
 tatē sequi. h̄c se exhibēt mēt̄
 tali ut q̄d̄d̄ a d̄imū eē ⁊ posse ⁊
 ut q̄d̄ā quasi glōia dei. **Et** idō
 ē difficilimū radices supbie in
 tali medullitus imbibitas a se
 eradicare **Tercō** ex eo q̄ cōtēp
 tus tui p̄fert quādā ymaginē
 ineffabilis mortis annihilacō
 nis. ⁊ ānullacōis **Et** idō gradē
 sui cōtēptū h̄oz; h̄omo. sic sui

annihilacōe; Tm enim se sentit
 hō eē et vivere in cordib; alioz
 q̄tū sentit se app̄ciari ab eis. Et
 similit̄ tm se sentit hō vivere si
 bi q̄tum sibi occurrit ut gloio
 fus et ut res magna et alicuius
 valois. Q̄ntum aut̄ hmōi app̄
 tiacō et fama tollitur aut minui
 tur et a quot cordib; tm et a tot
 cordib; sentit se hō mori et anni
 hilari. Cōtēptus etiā addit vlt̄
 hoc cōsensum oculacōnis et de
 iectōis et tanq̄ abhominabilis
 et hoc est quod amodo prius eē
 q̄ nihil. hoc ē cā tāte difficulta
 tis ad tolerādū amādū grāde;
 contemptum sui vel infamiam.
 Et ideo p̄fecta hūiliacō ē sumū
 gen9 martirij et holo caustum
 apud deū. **¶** Quo ad terciū du
 bitatur quot modis homo ve
 raciter se possit reputare omni
 bus hominib; inferiorē et vilio
 re. h̄ ibidem q̄ quantuplicat̄ p̄
 mo opando id quod ē tibi p̄pu
 um ad alia scdm q̄ sunt opera
 dei. Tibi enim p̄p̄riū est eē de ni
 hilo et tendere in nihilū q̄tum
 in te ē. et ea sunt tibi p̄pa de qb;
 dictū est circa p̄ncipium hui9
 capituli. Ea enim que habēt racō
 nez entis et boni sunt a deo et ab
 ipō deo opticipātia. Si ergo hoc
 modo opas te illis inuenies te i
 m̄finitum viliozē illis hāc via;
 dor; Ansel. Secūdā viam po
 nit bt̄us Aug. sup. i. phil. ij.

Supioēs inuicē arbitrātes di
 cit. nō hoc debem? estimare. ut
 estimāe fingamus. h̄ v̄re estie
 m9 posse aliquod occultū eē in
 alio quo nob̄ supioz sit. et si bo
 nū n̄m quo ipō videmur supi
 ozes nō sit occultum. Dicit em̄
 Ambro. li. de virginitate. Q̄d q̄
 dā plerūq; habēt multa bona
 exteriora h̄ intus minora. Quā
 dā v̄o habēt pauca exteri9 sed
 h̄nt multa occulta interi9 que
 p̄ualēt om̄ib; istis utpote aliq̄s
 coniugatus habet habitū mā
 trij et virtutem sufficiētē ad
 sufferendū martiriū quā aliq̄n
 virgo aliqua nō habet aut nō
 tātū q̄tum ali9. Ideo gre. sup
 ill9 Job. Si simplex fuero. hoc
 ipm̄ ignorabit anima mea. dicit
 Sēp min9 d; hō estimāe dona
 sua q̄ dona alterius. Tercō sit
 hoc p̄ forte affectū et gustū suo
 rū defectū. Sicut em̄ patiens
 dolorē dēciū estimat se p̄ alijs
 pati. nō q̄ p̄ rōem videat dolo
 re suū eē maiore; h̄ q̄ int̄mius
 et forci9 dolorē suū sentit q̄ ali
 or. Sic etiā in p̄posito deb; eē
 hoc modo paul9 doctor gētū
 et vas electōnis. i. thi. i. dicit se
 p̄mū et maximū omniū p̄cōz.
 Q̄rto pōt fieri opando ill9 qd
 tu reddis deo resp̄cū grāz q̄s
 de9 tibi fecit ad ill9 qd alē red
 dit respectu eoz que a deo rece
 pit. Aut ad illud que red̄eret

Octauum Preceptum

si tanta et talia sic ipse a deo recepisset. hoc modo beatus fr̄ciscus dicebat se maximum peccatorum omnium quod estimabat non esse ribaldum quoniam non esset gratioꝝ deo si tanta beneficia gratiarum a deo accepisset si cui ipse accepit. Quomodo fit ex consideratione diuino iudiciorum et nostre variabilitatis. quod secundum Gregorium xxv. morum super illud Job xxxiii. conteret multos et innumerabiles: et alios stare fatiet per eis: dicit. Sepe contingit. ut quod videtur stare humano iudicio iam in conspectu diuini iudicii iaceat et quod hic coram hominibus iacent. iam in conspectu diuini iudicii stent. Et exemplificat de iuda et eius apostolatu. et de latrone in cruce et adducit illud apostoli in. Tene quod habes ut nemo accipiat coronam tuam. Et illud. i. cor. x. Qui se existimat stare videat ne cadat. Et quod fortasse illi quos despicimus: tamen de presentibus in pace. et vitam nostram feruentioribus studiis perire ut ibi etiam tagit.

Capitulum. iij.
Secundum principale de ignorantia declarandum fuit quoniam ignorantia sit peccatum. quoniam excuset a peccato et quoniam non. Pro intellectu huius non dicitur secundum thomam. et durandum in. ii. di. xxi. et thomam. i. 2. q. lxxvi. Et scilicet alios tamen theologos quod iniustas ac philosophos quod quintuplex est ignorantia. Prima est ignoran-

Capitulum Tertium

tia electionis. et hoc quodam modo affectum peccati consequitur. ut quoniam ex concupiscentia peccati quam voluntas non reprimat absorbetur iudicium rationis in particulari operabili secundum quod dicitur vi. ethi. quod delectatio corrumpit existimationem et prudentiam. Et scilicet hac ignorantia omnis malus seu peccatus dicitur ignorans. Secunda dicitur ignorantia committas et hoc se habet ad actum committationis. ut quoniam quis ignorans aliquid facit. et nihilominus faceret si non ignoraret. Et hoc se habet per accidens ad actum. Ideo nec excusat peccatum nec alleviat. nec aggruat. Signum autem quod quis tale ignorantiam habuit. est cum quis non peccet vel dolens postquam actum perfectum aliquem ut si quis inueniret florum. quem putaret suum fuisse quoniam non fuit suus et reseruaret eum et nihilominus fruaret eum etiam si non putaret eum suum fuisse. Distinctio si aliquis credens accedere ad virginam mulierem. accederet ad alteram ad quam tamen accederet si eam non ignorasset. Tertia est ignorantia inuincibilis videlicet eorum quoniam non potest quis scire et quod studio vincere non potest. Talis est in omnibus quoniam non possunt virtute ad tempus vel ad sepe ut in pueris minoribus: maioribus demeritis. et quod ignorantes priuantur ratione ex commotione cicute vel insipientiam. Ignorancia igitur inuincibilis si